

Overzicht artikelen en publicaties over informatiebeheer

De lijst is aangemaakt op: **zondag 5 februari 2006**
Gegevens zijn geregistreerd in de maand: **januari 2006**

Dit overzicht bevat titels en 'samenvattingen' van berichten, berichtjes, artikelen en publicaties die het terrein van het informatiebeheer raken.

Ze zijn gerubriceerd op basis van de 'lifecycle of documents' uit het rapport

'Management of electronic records: Issues and guidelines;
Prepared by the Advisory Committee for the Coordination of Information Systems (ACCIS)',
United Nations, New York, 1990. (blz 27-34).

Als laatste is een overzicht van termen opgenomen die zijn gerelateerd aan de onderwerpen van de geregistreerde titels.

Het begrip 'informatiebeheer' omvat het geheel van de informatievoorziening en het archiefbeheer. Synoniem aan 'Informatiebeheer' is het begrip 'Records management'.

De berichtjes etc. zijn binnen de rubrieken gesorteerd op titel.

**Hoe snel zijn we in het leren, dat is, het imiteren wat anderen
voorheen hebben gedaan of gedacht.**

**En hoe langzaam in begrijpen, dat is, de diepere verbanden
zien.**

**Het langzaamst van al, echter, zijn we in het uitvinden van
nieuwe verbanden of zelfs het toepassen van oude ideeën op
een nieuw gebied.**

(Nobellezing Zernike, 11 dec. 1953, vertaling Van Andel)

In: Pek van Andel, *Bermbloemen, serendipiteiten in Groningen; Ongezochte vondsten uit stad en land*, Gemeente Groningen, 2005. blz. 31

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

:-) 7218 *Eigenaardigheden van Cyberspace; Bouwstenen voor een sociologie van het internet*

Albert Benschop

(Website) Universitet van Amsterdam, 2005.

Internet

De SocioSite is een online informatiesysteem voor sociale wetenschappers. Het is een in Nederland ontwikkelde gids welke een brede internationale erkenning heeft verworven.

De SocioSite is ontworpen om toegang te krijgen tot informatie en bronnen die relevant zijn voor sociale wetenschappers en anderen die geïnteresseerd zijn in maatschappelijke vraagstukken. Zij is ontworpen vanuit een Nederlandse optiek, maar heeft een veel bredere horizon: zij biedt toegang tot de Europese en wereldwijde scene van academische sociologie. De intentie is om een omvattend overzicht te bieden van alle sociaal-wetenschappelijke bronnen op het internet. Op dit moment is de SocioSite nog verre van omvattend. Maar: 'you can't always get what you want'. De enorme omvang en de permanent veranderende aard van het internet maakt het onmogelijk om een definitief en omvattend overzicht te bieden. Daarom is er bij de SocioSite altijd 'werk in uitvoering'.

De SocioSite is ook een platform voor wetenschappelijke publicatie. De SocioSite biedt ruimte voor discussie en stimuleert de ontwikkeling van een Sociologie van het internet. De 'netsociologie' is een nieuw wetenschappelijke discipline die zich bezig houdt met de bestudering van het sociale handelen van mensen diverse virutele omgevingen: groepen en gemeenschappen, netwerken en organaties, instituties en samenlevingsverbanden.

De SocioSite een gereedschapskist voor alle sociale wetenschappers in diverse onderzoeksgebieden. Dat is alleen maar mogelijk wanneer er krachten gebundeld worden.

Overige begrippen *Sociologie; Website.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site

~ <http://www.sociosite.org/index.php>

:-) 7197 *Iedere Hollander heeft de pest aan Holland*

Paul Scheffer

(Lezing) Trouw van 14-jan-2006.

Cultuur

'We kunnen het verleden laten voor wat het is en ons richten op de toekomst. Dat hebben we de afgelopen decennia met volle overgave gedaan, maar nu dringt het inzicht door dat cultuur niet alleen leeft van creativiteit, maar ook van continuïteit. Traditie en vernieuwing moeten tegen elkaar schuren, maar het een zonder het ander is steriel.'

Paul Scheffer kritiseert de gebrekkige omgang met ons verleden als symptoom van een algemener cultureel tekort. 'Wie zijn vrijheid niet in verband weet te brengen met het verleden herkent de bedreigingen niet wanneer ze zich aandienen in de eigen tijd.'

Overige begrippen *Geschiedenis; Historiciteit; Verleden.*

7235 *Uit de oude doos*

Timo ten Cate

(Artikel) Overheidsdocumentatie, 2005. Jaargang 59, december 2005, nr 12

Vakgebied

regelmatig verbaas je je over de snelheid waarmee het vakgebied documentaire informatievoorziening zich

Levenscyclus van gegevens

0

Algemeen

ontwikkelt en verandert. Op andere momenten daarentegen krijg je soms weer het gevoel dat bepaalde aspecten van het vak bijna een eeuw in essentie steeds hetzelfde zijn. Een dergelijk gevoel kan de onderstaande passage oproepen.

Overige begrippen *Historie.*

Levenscyclus van gegevens

1 **Ontstaan**

7196 *De burger krijgt de schuld*

Peter Mom

(Interview) Digitaal besluit, 2006. Januari 2006

Verantwoordelijkheid

Den Haag verkoopt basisregistraties en het burgerservice Nummer als innovaties die het leven van burgers veraangename, maar ze leiden juist tot verharding van de relatie overheid-burger. Erger nog, Andere Overheid wordt opgetuigd met voorbij gaan aan de juridische uitvoeringspraktijk, zo waarschuwt Margriet Overkleef-Verburg, Rotterdams hoogleraar staats- en bestuursrecht.

Overige begrippen *Authenticiteit; Basisregistratie; Betrouwbaarheid; Burger Service Nummer; Controleerbaarheid; E-governance; E-overheid; Overheid; Toezicht.*

7199 *Catching Up with the Last Technology Train at the Next Station*

Richard E. Barry

(Artikel) Informaa Quarterly, 1999.

Ontwikkelingen

Tracking developments in other disciplines and emerging technologies provides one means for recordkeeping professionals to avoid being overtaken by technological change, and concurrently permits proactive innovation to adapt to such change, using the technology in the interests of organisational business. The technologies discussed include multimedia, the implications of the Internet and internets, the World Wide Web, intranets and extranets, Web-enabled recordkeeping systems, Enterprise Resource Planning (ERP) systems, and Thin-Client technology, suggesting some recordkeeping implications for them.

Overige begrippen *Archiefsysteem; ARM; ERP; Record Keeping System; Spraakherkenning; Techniek, Tekstherkenning; Webarchieef; WWW.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van Rick Barry

~ <http://www.mybestdocs.com>

Tekst op internet

~ <http://www.mybestdocs.com/febr2.html>

7198 *Designing Information and Recordkeeping Systems: Making DIRKS Work*

Stephen MacIntosh

(Artikel) InfoRMAA Quarterly (IQ), official journal of Records Management Association of Australasia, 2004. November 2004

DIRKS methodology

This award-winning case study outlines the author's experiences introducing DIRKS at the Australian Human Rights and Equal Opportunities Commission, (HREOC) in Sydney. The Designing Information and Recordkeeping Systems (DIRKS) methodology is an eight-step process for agencies to use to improve their recordkeeping and information management practices, including the design and implementation of new recordkeeping systems. The methodology is compliant with, and expands on, the methodological framework of the Australian Standard for Records Management, AS ISO 15489 - 2002. It includes the many positive aspects he found and some of the challenges he encountered. He also makes several suggestions aimed at improving implementation of DIRKS by central archives and records management authorities.

Overige begrippen *Archiefsysteem; ISO-DIS 15489-1; Record Keeping System; RKS.*

Levenscyclus van gegevens

1 **Ontstaan**

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

De site van Rick Barry

~ <http://www.mybestdocs.com/>

De tekst op internet

~ <http://mybestdocs.com/macintosh-s-Dirks-0411.html>

DIRKS: A Strategic Approach to Managing Business Information (also known as the DIRKS manual). De 1 op het WWW

~ <http://www.naa.gov.au/recordkeeping/dirks/summary.html>

7195 *Op Willie Wortels zit niemand meer te wachten*

Peter van Noppen

(Artikel) Digitaal besluit, 2006. Januari 2006

Systeemontwerp

Van het ICT-lab naar de praktijk: E-formulieren, DigiD, burgerservice nummer. ICTU staat voor de vuurproef om de 'e-overheid' uit te rollen.

Overige begrippen *E-formulier; E-governance; E-overheid; Identificatie.*

1.1 **Definitie**

;-) 7214 *Bermbloemen, serendipiteiten in Groningen; Ongezochte vondsten uit stad en land*

Pek van Andel

(Publicatie) Gemeente Groningen, 2005. Uitgave van de gemeente Groningen ter gelegenheid van de bijeenkomst Groningen Gist op 24 januari 2005

ISBN 90-809436-1-4

Serendipiteit

Definitie: De kunst een ongezochte vondst te doen.

Bij een vondst worden vaak één, twee of meer op zichzelf bekende elementen (waarnemingen, hypotheses, ideeën, feiten, relaties, situaties, inzichten) oorspronkelijk gecombineerd tot iets wat nieuw én waar is (wetenschap), nieuw en bruikbaar (techniek) of nieuw en boeiend (kunst). Het ongezochte is gerelateerd aan de vinder. en sluit niet uit dat de vinder iets anders zocht, toen hij het ongezochte vond. In de wetenschap spreken we van ontdekkingen van wat al bestond, zoals X-stralen. In de techniek van uitvindingen van wat nog niet bestond, zoals Post-it blocs. En in de kunst van creaties, die persoonsgebonden zijn. Picasso zei snedig: 'Ik zoek niet, ik vind

Als er iets nieuws wordt ontdekt. duurt het vaak lang voordat bekend wordt hoe nieuw en waar, nuttig of fascinerend het is. Als we dan terug kijken op hoe de vondst werd gedaan kan een legende ontstaan: de serendipiteit van de vondst kan dan onderschat of overschat worden. Serendipiteit speelt in de praktijk hoogstens een wezenlijke bijrol.

Overige begrippen *Chaos; Complexiteit; Creativiteit; Kunst; Toeval; Wetenschap.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Groningen Gist

~ <http://www.groningengist.nl>

Levenscyclus van gegevens

1.2 *Benoeming informatiesysteem*

7200 *Bij de volgende kruising omhoog; Geografische informatiesystemen gaan driedimensionaal*

Christian Jongeneel

(Artikel) Computable van 13-jan-2006.

GIS

Tweedimensionale routeplanners zijn nog maar net doorgebroken - getuige de spetterende beursgangen van Tom Tom en Tele Atlas - of de derde dimensie dient zich aan. Vanaf januari is bijvoorbeeld een virtuele driedimensionale kaart van de TU Delft campus online. Het ideale geografische informatie- systeem (GIS) stopt echter niet bij de derde dimensie, maar pas in hyperspace.

Overige begrippen *Drie dimensionale presentatie (3D); GIS; Kaart.*

Levenscyclus van gegevens

2 **Waarderen**

7220 *Appraisal statement*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Australian Society of Archivists Inc., 2005. ASA draft
PDF-versie 18 juli 2005

Waarderen

This Statement by the Australian Society of Archivists (ASA) -
- indicates what principles and practices guide recordkeeping professionals when undertaking appraisal,
- informs employers of standards of behaviour they can expect from recordkeeping professionals and contractors when undertaking appraisal, and
- sets out the standard of conduct which society and interested third parties can expect from recordkeeping professionals when undertaking appraisal.

Overige begrippen *Appraisal; Archiefsysteem; Ethiek; Identificatie; Opnemen; Recordness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Australian Society of Archivists Inc.

~ <http://www.archivists.org.au>

Tekst op internet

~ <http://www.archivists.org.au/pubs/ASA%20Appraisal%20statement.pdf>

7187 *Regeling bewaring GBA-bescheiden*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Staatscourant van 9-sep-2005. Staatscourant 9 september 2005, nr. 175

Brondocumenten

Regeling van de Minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties van 25 augustus 2005, nr. BPR/2004/52846, houdende voorschriften omtrent de bewaring van geschriften en andere bescheiden in verband met de verwerking van gegevens in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens.

De verhouding met de gemeentelijke selectielijst wordt uit de toelichting duidelijk:

"De geschriften en bescheiden die op de datum van inwerkingtreding van deze regeling aanwezig zijn en genoemd staan in de bij deze regeling behorende bijlage dienen ten minste gedurende de daarbij aangegeven termijn te worden bewaard, ook al geeft een eventueel vastgestelde archief-selectielijst kortere termijnen aan.

De in de regeling genoemde en bij de gemeente aanwezige geschriften en bescheiden hoeven na het verloop van de in de bijlage genoemde termijn in beginsel niet meer te worden bewaard met het oog op de uitvoering van de Wet GBA. Indien echter in een archief-selectielijst langere bewaartermijnen zijn opgenomen, dan wel een dergelijke archief-selectielijst (nog) niet is vastgesteld, dienen deze documenten (onbeperkt) te worden bewaard overeenkomstig de bepalingen van de Archiefwet 1995."

Overige begrippen *GBA; Selectielijst.*

7186 *Selectielijst voor archiefbescheiden van gemeentelijke en intergemeentelijke organen opgemaakt of ontvangen vanaf 1 januari 1996*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Staatscourant van 20-dec-2005. Staatscourant van 20 december 2005, nummer 247.

Selectielijst

De selectielijst voor archiefbescheiden van gemeentelijke en intergemeentelijke organen opgemaakt of ontvangen vanaf 1 januari 1996 is op 20 december 2005 vastgesteld. Hiermee is een proces van bijna 13 jaar afgerond.

Levenscyclus van gegevens

2 **Waarden**

Overige begrippen *BSD; Gemeenschappelijke regeling; Gemeente.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Mijn site

~ <http://labyrinth.opweb.nl/gemlijst>

Zoekschermbild Overheid.nl

~ <http://www.overheid.nl/op/index.html>

2.1 **Bepalen van de waarde**

7216 *Persoonsdossiers: een geval apart; Nota voor het bestuur van het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis en het Nationaal Archief*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Nota) Nederlands Historisch Genootschap, 2005. september 2005

Persoonsdossier

Speciaal met betrekking tot persoonsdossiers (zoals patiënten- en procesdossiers) hebben het Nationaal Archief en het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis in 2003 een werkgroep ingesteld die in het najaar van 2005 een rapport heeft uitgebracht. Doel was om met dit voor het historisch onderzoek belangrijke materiaal zo verantwoord mogelijk om te gaan.

Overige begrippen *Bewaarbelang; Hergebruik; Privacy.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Informatie op de website van het INGHIST

~ <http://www.inghist.nl/Nieuws/Actueel/200601persoonsdossiers>

Tekst op internet (MS-Word)

~ <http://www.inghist.nl/Instituut/Archiefadvisering/persoonsdossiers>

Website Instituut voor Nederlandse Geschiedenis

~ <http://www.inghist.nl>

2.3 **Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid**

7215 *DATA keurmerk voor Digitale archieven*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Website) Website DANS, 2006.

Keurmerk

Digitale archieven hebben als doel om digitale informatie toegankelijk te houden voor toekomstig gebruik. Hoewel er duizenden digitale archieven in allerlei vormen bestaan, is er geen eenduidige strategie om de kwaliteit van digitale data te garanderen en deze data voor de lange termijn te bewaren en beschikbaar te stellen. Wel zijn er in de loop der tijd uiteenlopende handelwijzen en gebruiken ontstaan die door digitale archieven worden gehanteerd. DANS heeft de opdracht aanbevelingen te doen voor criteria waaraan digitale archieven behoren te voldoen. Deze aanbevelingen zijn gebaseerd op onderzoek naar archiveringsmethoden en -technieken en evaluatie van internationale richtlijnen. Dit zal leiden tot een keurmerk met betrekking tot betrouwbaarheid op drie terreinen

- betrouwbaarheid van de digitale data: DANS-compliant data-quality
- betrouwbaarheid bij het gebruik van de data: DANS-compliant data-usage
- betrouwbaarheid van digitale data-bewaarplaatsen: DANS-compliant

Levenscyclus van gegevens

2.3 *Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid*

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Certifying authority; Compliance; E-depot; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Factsheet keurmerk (PDF)

~ http://www.dans.knaw.nl/nl/data_deponeren/dans_keurmerk/factsheet/K%3A%5Cwebsite%5CFactsheet_keurmerk.pdf

Tekst bij DANS

~ http://www.dans.knaw.nl/nl/data_deponeren/dans_keurmerk/

Website DANS (Data Archiving and Networked Services)

~ <http://www.dans.knaw.nl/>

7225 ' *Gegevens bijstand slecht bijgewerkt*'

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Binnenlands Bestuur van 27-jan-2006.

Volledigheid

Tweederde van de gemeenten heeft een gedateerde databank met informatie bijstandsgerechtigden. Dat constateert de Inspectie Werk en inkomen (CWI) in het rapport: 'Zicht op Kansen'.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid.*

7209 *Jaar van de waarheid; DigiId*

Peter Lievense

(Artikel) Automatisering Gids van 13-jan-2006.

Authenticatie

Dit jaar moet DigiId doorbreken als burgerpin. Gemeenten en uitvoeringsorganisaties zetten de afgelopen maanden de eerste voorzichtige stappen. De mogelijkheden zijn nog beperkt.

Overige begrippen *Digitale handtekening; Waarmerk.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

DigiId op internet

~ <http://www.digid.nl/>

7219 *Kernprobleem van Europa is de rechtsvervreemding*

prof. dr. mr. D.J. Elzinga

(Column) Binnenlands Bestuur van 20-jan-2006.

Democratie

Aanvaarding en handhaving van recht en regels vereist een zeker democratisch draagvlak voor de overheidsorgaanflisatie die de regels uitvaardigt en een basaal inzicht in de andermans belangen ook in het eigen belang kan zijn. Een zekere affiniteit met democratische instellingen, al dan niet aangevuld met minder rationele overwegingen betreffende land en natie, bezorgen rechtsorganisaties de noodzakelijke basis om effectief te kunnen blijven.

Overige begrippen *Draagvlak; Grondslag; Rechtsbeginsel; Rechtstaat.*

Levenscyclus van gegevens

2.3 *Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid*

7207 *Met XML de misdaad te lijf*

Freek Blankena

(Artikel) Automatisering Gids van 13-jan-2006.

XML

Elektronisch gegevens uitwisselen in de strafrechtketen vergt standaardisatie en XML is dan de vanzelfsprekende basis. Unisys propageert de internationale benadering, maar het bestaande initiatief ePV gaat uit van de Nederlandse praktijk. Die blijkt al lastig genoeg.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; E-Proces Verbaal; ePV; Standaard; Strafrecht; Strafvordering; Uitwisselbaarheid.*

7210 *Miljoenenstrop dreigt na subsidie-besluit rechter*

Perry Feenstra

(Bericht) Trouw van 24-jan-2006.

Bekendmaking

De Staat dreigt alsnog honderden miljoenen aan werkgelegenheidssubsidie (ESF) te moeten uitkeren.

De sluiting was pas een feit toen het besluit enkele dagen later in de Staatscourant was gepubliceerd.

Overige begrippen *Besluit; Publiceren.*

7208 *Openheid begint bij de inkoopfunctie*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Automatisering Gids van 13-jan-2006.

Transparantie

Het realiseren van openheid in ICT-systemen bij de overheid is geen kwestie van roepen dat alle software open source moet zijn of dat er nog maar één bestands formaat is toegestaan. Het gaat om het open houden van keuzes voor bestuurders, automatiseerders en gebruikers. Het aanpakken van de inkoopfunctie staat daarbij hoog op de 'to-do' lijst, blijkt uit de 'Roadmap for Open ICT Ecosystems'.

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Controleerbaarheid; Openbaarheid; Toezicht.*

Levenscyclus van gegevens

3.1 Bewaken kosten

7205 *Centric sleept gemeente Eindhoven voor de rechter*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Automatisering Gids van 13-jan-2006.

Aanbesteding

Eindhoven heeft bij de aanschaf van een nieuw belastingstelsel de aanbestedingsregels aan zijn laars gelapt, stelt Centric in een kort geding.

Overige begrippen *Pakketselectie.*

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

7213 *Afstaan dossier-Savanna betwist*

Harriet Salm

(Bericht) Trouw van 21-jan-2006.

Openbaarheid

Het consultatiebureau waar de medische controle van de door mishandeling overleden peuter Savanna plaatsvond, weigert haar dossier af te staan aan de rechtbank.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Privacy.*

7220 *Appraisal statement*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Publicatie) Australian Society of Archivists Inc., 2005. ASA draft PDF-versie 18 juli 2005

Waarderen

This Statement by the Australian Society of Archivists (ASA) -

- indicates what principles and practices guide recordkeeping professionals when undertaking appraisal,
- informs employers of standards of behaviour they can expect from recordkeeping professionals and contractors when undertaking appraisal, and
- sets out the standard of conduct which society and interested third parties can expect from recordkeeping professionals when undertaking appraisal.

Overige begrippen *Appraisal; Archiefsysteem; Ethiek; Identificatie; Opnemen; Recordness.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Site Australian Society of Archivists Inc.

~ <http://www.archivists.org.au>

Tekst op internet

~ <http://www.archivists.org.au/pubs/ASA%20Appraisal%20statement.pdf>

7196 *De burger krijgt de schuld*

Peter Mom

(Interview) Digitaal besluit, 2006. Januari 2006

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheid

Den Haag verkoopt basisregistraties en het burgerservice Nummer als innovaties die het leven van burgers veraangenamen, maar ze leiden juist tot verharding van de relatie overheid-burger. Erger nog, Andere Overheid wordt opgetuigd met voorbij gaan aan de juridische uitvoeringspraktijk, zo waarschuwt Margriet Overkleef-Verburg, Rotterdams hoogleraar staats- en bestuursrecht.

Overige begrippen *Authenticiteit; Basisregistratie; Betrouwbaarheid; Burger Service Nummer; Controleerbaarheid; E-governance; E-overheid; Overheid; Toezicht.*

7205 *Centric sleept gemeente Eindhoven voor de rechter*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Automatisering Gids van 13-jan-2006.

Aanbesteding

Eindhoven heeft bij de aanschaf van een nieuw belastingstelsel de aanbestedings regels aan zijn laars gelapt, stelt Centric in een kort geding.

Overige begrippen *Pakketselectie.*

7230 *Centric wint geding tegen Eindhoven.*

Peter Mom

(Bericht) Automatisering Gids van 27-jan-2006.

Aanbesteding

Eindhoven heeft de offertes voor een nieuw belastingstelsel niet objectief en toetsbaar beoordeeld en mag de opdracht niet gunnen aan GouwIT, vonniste de rechter dinsdag in kort geding.

Overige begrippen *Offerte; Verantwoordelijkheid.*

7234 *Duisternis in de lichtstad*

Peter Mom

(Artikel) Automatisering Gids van 20-jan-2006.

Aanbesteding

Overheidsaanbestedingen staan niet ten onrecht in de kritische belangstelling van juristen en leveranciers. Over selecties en gunningsprocedures zijn nogal eens vragen te stellen, blijkt ook in de zaak Centric IT Solutions contra de gemeente Eindhoven die van Gouw IT een integraal belastingstelsel wenst. Eindhoven lapt aanbestedingsregels aan zijn laars. Binnenkort uitspraak van de rechter.

Overige begrippen *Aansprakelijkheid; Verantwoordelijkheid.*

7228 *GPLv3: de democratisering van een softwarecontract*

mr. V.A. de Pous

(Column) Automatisering Gids van 27-jan-2006.

Licentie

In tegenstelling tot de softwarecode zelf, heeft tot nu toe niemand het recht reeds bestaande licentievoorwaarden voor free en open source software te wijzigen, zo blijkt uit de huidige GNU General Public License (GPL) en de

Levenscyclus van gegevens

3.2 **Vaststellen verantwoordelijkheden**

andere, meer dan 200 'open source'-achtige softwarecontracten.

Overige begrippen *GPL; Open source software.*

7227 ***Kijken is kraken; Definitie van hacken aangescherpt in wet Computercriminaliteit II***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Computable van 27-jan-2006.

Hacker

Een nieuwe wet maakt van de onderzoekende systeembeheerder al gauw een hacker. Een systeem binnendringen zonder toestemming van de eigenaar is al strafbaar.

Overige begrippen *Cybercrime; Systeembeheer; Verstoring.*

7203 ***Kroonlid Van der Heijden roert in de wetten van de macht***

Jos Bus

(Website) SER-bulletin, Den Haag, 2000. nummer 10, oktober 2000

Cultuur

Paul F. van der Heijden, hoogleraar arbeidsrecht Universiteit van Amsterdam, is gefascineerd door macht. En vooral door de controle daarop. Een evenwichtige samenleving bestaat bij de gratie van een balans tussen macht en tegenmacht, is zijn adagium. Politici en bestuurders die bevoegdheden van burgers, werknemers en rechters aar banden willen leggen, vinden in hem dan ook een geducht tegenpleiter.

Overige begrippen *Controleerbaarheid; Countervailing power; Cultuur; Democratie; Scheiding der machten.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Op de site van de SER

~ http://www.ser.nl/publicaties/default.asp?desc=publicaties_bulletins_1000_2

7194 ***P-direct wat er mis ging***

Peter Lievense

(Interview) Digitaal Bestuur, 2006. Januari 2006

Systeemontwikkeling

Met het shared service center HRM, P-Direkt, was het Rijk een doodlopende weg ingeslagen: 'een volledig dolgedraaide ICT-operatie', zegt Anton Ehren. 'Maar als er eenmaal een minister aan is opgehangen is er geen weg terug. Dan moet de werkelijkheid zich net zo lang voegen naar het plan tot het ploft'.

Overige begrippen *HRM; Personeelsbeheer; Shared Service Centre; Verstoring.*

7226 ***Raadslid doet aangifte tegen burgemeester; Vonnis in geheimschenniszaak***

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Binnenlands Bestuur van 27-jan-2006.

Geheim

SP-raadslid Willy Lourensen gaat vrijwel zeker aangifte doen tegen oud waarnemend burgemeester Paul Scholten:

Levenscyclus van gegevens

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Overige begrippen *Openbaarheid; Verantwoordelijkheid; Vertrouwelijkheid.*

7193 *Zeven missers bij de implementatie van een documentmanagementsysteem*

Ad Overgaag

(Artikel) Overheid Innovatief, 2005. nr6, 2005

Implementeren

Grote projecten worden aangekondigd, maar uiteindelijk worden kleine projecten gerealiseerd. Soms melden organisaties dat een pakket in gebruik is genomen, maar blijken er maar weinig gebruikers te zijn. We zien nogal eens digitaliseringprojecten mislukken, ook al wordt dat niet als zodanig gemeld.

Overige begrippen *DMS; RMA; Verstoring.*

3.4 Integratie

7207 *Met XML de misdaad te lijf*

Freek Blankena

(Artikel) Automatisering Gids van 13-jan-2006.

XML

Elektronisch gegevens uitwisselen in de strafrechtketen vergt standaardisatie en XML is dan de vanzelfsprekende basis. Unisys propageert de internationale benadering, maar het bestaande initiatief ePV gaat uit van de Nederlandse praktijk. Die blijkt al lastig genoeg.

Overige begrippen *Authenticiteit; Betrouwbaarheid; E-Proces Verbaal; ePV; Standaard; Strafrecht; Strafvordering; Uitwisselbaarheid.*

7229 *Nederland op weg naar open document standaard*

Gijs Hillenius

(Artikel) Automatisering Gids van 20-jan-2006.

Open standaard

De nederlandse overheid formuleert dit jaar een vrije openbare document standaard. Het wordt een van de eerste onderwerpen van het Standaardencollege. Voor Microsoft kan dit een probleem worden. Het bedrijf pleit voor de eigen standaard OpenXML.

Overige begrippen *Standaard.*

3.6 Beschikbaarstellen

7221 *Burger niet onder indruk van e-overheid; Aan beantwoorden e-mail hebben veel overheden een broertje dood*

Peter Mom

(Artikel) Automatisering Gids van 27-jan-2006.

Levenscyclus van gegevens

3.6 Beschikbaarstellen

E-overheid

Overheden zijn doorgaans goed bezig op internet, maar met name kleine gemeentes blijven achter bij de doelstellingen. De waardering van de burger, voor wie ze het allemaal zeggen te doen, neemt af. Een op de drie bezoekers van overheidssites vindt niet wat men zoekt.

Overige begrippen *Beschikbaarheid; Structuur; Toegankelijkheid; Vindbaarheid; Website.*

7204 *Geheime informatie blijft geheim*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Trouw van 18-jan-2006.

Geheim

Minister Kamp van defensie weigert het volledige rapport van zijn militaire inlichtingendienst over de gevaren in Zuid-Afghanistan vertrouwelijk aan tweede-kamerleden te geven.

Overige begrippen *Controleerbaarheid; Democratie; Inlichtingendiensten; Openbaarheid; Vertrouwelijkheid.*

7217 *Verloren geheugenstick MIVD bewijst noodzaak encryptie*

Mark Nieuwenhuizen

(Bericht) Computable van 23-jan-2006.

Beveiliging

Bij het Ministerie van Defensie heeft men afgelopen vrijdag aangifte gedaan van de vermissing van een memorstick. Op het geheugenschijfje stond vertrouwelijke informatie van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst MIVD. De woordvoerder meldde dat het onduidelijk is of er sprake is van vermissing of van diefstal. Het is verder onduidelijk of de informatie op de stick versleuteld is.

Overige begrippen *Encryptie; Inlichtingendiensten.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Tekst op internet

~ http://www.computable.nl/nieuws.htm?id=1088404&WT.mc_id=rss

3.7 Beveiliging

7236 *Belang van encryptie nog onvoldoende onderkent*

Tanja de Vrede

(Bericht) Automatisering Gids van 20-jan-2006.

Encryptie

Een miniem percentage van de bedrijven gebruikt encryptie om zijn gegevens te beveiligen. Dat geeft criminelen kansen vertrouwelijke gegevens op tapes of databases te stelen.

Overige begrippen *Beveiliging; Hacker; Versleuteling; Verstoring.*

Levenscyclus van gegevens

3.7 **Beveiliging**

7206 **Beveiliging heet hangijker in zorgsector; 'Elektronisctie patiëntgegevens ondanks gering IT-budget onnodig op straat'**

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Bericht) Automatisering Gids van 13-jan-2006.

Beveiliging

De gezondheidszorg buigt zich momenteel massaal over de vraag hoe de beveiliging van elektronische dossiers naar een hoger plan moet.

Overige begrippen *Elektronisch patiëntendossier; EMD; EPD; Privacy.*

7231 **Cryptografie veiliger met kwantumtechnieken**

Mark Nieuwenhuizen

(Bericht) Computable van 27-jan-2006.

Cryptografie

De huidige versleutelingstechnieken zijn op zich afdoende, maar de vraag is voor hoe lang. Naarmate computers krachtiger worden, zullen versleutelde gegevens steeds makkelijker ontcijferd kunnen worden door onbevoegden.

Overige begrippen *Beveiliging; Versleuteling.*

7201 **Informatiebeveiliging blijft doorlopend proces; 'Beter drie goedkope overlappende producten dan één duur pakket'**

Mark Nieuwenhuizen

(Artikel) Computable van 13-jan-2006.

Beveiliging

Menig it-manager zucht als hij een investeringsvoorstel moet doen om het netwerk veilig te houden. Hij weet namelijk dat hij vervolgens de vraag krijgt of het echt nodig is om de budgetten voor informatiebeveiliging wéér op te schroeven. 'Er zijn de laatste tijd toch geen grote uitbraken meer ge weest!'

Overige begrippen *Verstoring.*

Levenscyclus van gegevens

999 *Websites / webpagina's*

7215 *DATA keurmerk voor Digitale archieven*

<Geen auteur geregistreerd of bekend>

(Website) Website DANS, 2006.

Keurmerk

Digitale archieven hebben als doel om digitale informatie toegankelijk te houden voor toekomstig gebruik. Hoewel er duizenden digitale archieven in allerlei vormen bestaan, is er geen eenduidige strategie om de kwaliteit van digitale data te garanderen en deze data voor de lange termijn te bewaren en beschikbaar te stellen. Wel zijn er in de loop der tijd uiteenlopende handelwijzen en gebruiken ontstaan die door digitale archieven worden gehanteerd. DANS heeft de opdracht aanbevelingen te doen voor criteria waaraan digitale archieven behoren te voldoen. Deze aanbevelingen zijn gebaseerd op onderzoek naar archiveringsmethoden en -technieken en evaluatie van internationale richtlijnen. Dit zal leiden tot een keurmerk met betrekking tot betrouwbaarheid op drie terreinen:

- betrouwbaarheid van de digitale data: DANS-compliant data-quality
- betrouwbaarheid bij het gebruik van de data: DANS-compliant data-usage
- betrouwbaarheid van digitale data-bewaarplassen: DANS-compliant

Overige begrippen *Betrouwbaarheid; Certifying authority; Compliance; E-depot; Standaard.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Factsheet keurmerk (PDF)

~ http://www.dans.knaw.nl/nl/data_deponeren/dans_keurmerk/factsheet/K%3A%5Cwebsite%5CFactsheet_keurmerk.pdf

Tekst bij DANS

~ http://www.dans.knaw.nl/nl/data_deponeren/dans_keurmerk/

Website DANS (Data Archiving and Networked Services)

~ <http://www.dans.knaw.nl/>

:-) 7218 *Eigenaardigheden van Cyberspace; Bouwstenen voor een sociologie van het internet*

Albert Benschop

(Website) Universitet van Amsterdam, 2005.

Internet

De SocioSite is een online informatiesysteem voor sociale wetenschappers. Het is een in Nederland ontwikkelde gids welke een brede internationale erkenning heeft verworven.

De SocioSite is ontworpen om toegang te krijgen tot informatie en bronnen die relevant zijn voor sociale wetenschappers en anderen die geïnteresseerd zijn in maatschappelijke vraagstukken. Zij is ontworpen vanuit een Nederlandse optiek, maar heeft een veel bredere horizon: zij biedt toegang tot de Europese en wereldwijde scene van academische sociologie. De intentie is om een omvattend overzicht te bieden van alle sociaal-wetenschappelijke bronnen op het internet. Op dit moment is de SocioSite nog verre van omvattend. Maar: 'you can't always get what you want'. De enorme omvang en de permanent veranderende aard van het internet maakt het onmogelijk om een definitief en omvattend overzicht te bieden. Daarom is er bij de SocioSite altijd 'werk in uitvoering'.

De SocioSite is ook een platform voor wetenschappelijke publicatie. De SocioSite biedt ruimte voor discussie en stimuleert de ontwikkeling van een Sociologie van het internet. De 'netsociologie' is een nieuw wetenschappelijke discipline die zich bezig houdt met de bestudering van het sociale handelen van mensen diverse virtuele omgevingen: groepen en gemeenschappen, netwerken en organisaties, instituties en samenlevingsverbanden.

De SocioSite een gereedschapskist voor alle sociale wetenschappers in diverse onderzoeksgebieden. Dat is alleen maar mogelijk wanneer er krachten gebundeld worden.

Overige begrippen *Sociologie; Website.*

Verwijzing (URL of bestandsnaam)

Levenscyclus van gegevens

999

Websites / webpagina's

De site

~ <http://www.sociosite.org/index.php>

De rubrieken

Levenscyclus van gegevens

0 Algemeen

Engelse term: <geen>

1 Ontstaan

Ontstaan en identificatie

Engelse term: **Creation and identification**

1.1 Definitie

Definitie van het begrip als informatiebeheer, archief, archiefbescheiden etc, beschrijving van de toepassing en reikwijdte daarvan.

Engelse term: **Defining electronic records**

1.2 Benoeming informatiesysteem

Begrenzing van het informatiesysteem waarbinnen de gegevens (archiefbescheiden) opgemaakt etc. worden.

Engelse term: **Identifying electronic records systems**

1.3 Benoemen bestanddeel

Begrenzing van de eenheid die als enkelvoudig bestanddeel te beschouwen is (archiefbestanddeel, archiefstuk, item, object, archiefblok, informatie-object).

Bijvoorbeeld: Document of registratie.

Engelse term: **Identifying electronic records**

2 Waarderen

Het bepalen van de functie en de waarde van een gegeven of gegevens in een bepaalde context of samenhang en het bepalen van de uiteindelijke bestemming van de archiefbescheiden.

Engelse term: **Appraisal**

2.1 Bepalen van de waarde

Het vaststellen van de waarde van gegevens in een bepaalde context.

Engelse term: **Appraising**

2.2 Bepalen van de bewaartermijnen

Het vaststellen van de bewaartermijnen ten behoeve van overbrenging of vernietiging.

Engelse term: **Scheduling**

2.3 Bepalen van de grondslag en de betrouwbaarheid

Het vaststellen van de juridische waarde van de gegevens, garanderen van de authenticiteit en de betrouwbaarheid (volledigheid, juistheid, beschikbaarheid en controleerbaarheid).

Engelse term: **Assuring legality**

3 Gebruik, afstemming en toezicht

Opslag, ontsluiting en beschikbaarstelling van informatie op basis van informatiebehoefte van de organisatie, burgers, politiek, bestuur, controllers, juristen en archiefbewaarplaats.

Engelse term: **Control and use**

Levenscyclus van gegevens

3.1 Bewaken kosten

Bewaken van de kosten die beheershandelingen met zich meebrengen. Kosten/baten en risico's.

Engelse term: **Controlling costs**

3.2 Vaststellen verantwoordelijkheden

Bepaling van de organisatieonderdelen, overheidsorganen, die verantwoordelijk zijn voor de gegevens. Dit kan zijn als eigenaar of houder. Ook bepaling herkomst.

Engelse term: **Assigning responsibility**

3.3 Fysiek beheer

Fysieke opslag van de archiefbescheiden en aanwijzing van verantwoordelijken voor het fysiek beheer.

Engelse term: **Storing**

3.4 Integratie

Standaardisatie en uitwisseling.

De opslag van gegevens in verschillende formaten mag geen barriere zijn voor de toegankelijkheid en uitwisseling.

Engelse term: **Integrating access**

3.5 Documentatie

Beschrijving van gegevens en systemen (meta-gegevens). Bepaling van standaarden voor documentatie. Ook ten behoeve van het bewaren van de context.

Engelse term: **Documenting**

3.6 Beschikbaarstellen

Het feitelijk gebruik en het vaststellen van regels en afspraken voor het gebruik. Ook beschikbaarheid.

Engelse term: **Providing for use**

3.7 Beveiliging

Het waarborgen van logische en fysieke beveiliging, ten behoeve van de continuïteit van de organisatie, de vertrouwelijkheid van informatie en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Engelse term: **Assuring security**

4 Overdragen (of vernietigen)

Selectie en vernietiging van de informatie volgens de selectielijst die is vastgesteld in de waarderingsfase. Tevens overbrenging naar de archiefbewaarplaats.

Engelse term: **Disposition**

4.1 Duurzaamheid

Het garanderen van de duurzaamheid van de betrokken gegevensdragers.

Engelse term: **Preserving media**

4.2 Bewaren context

Bewaren van de originele functionaliteit en de documentatie daarover. Ook in geval van conversie.

Engelse term: **Preserving functionality**

Levenscyclus van gegevens

999 Websites / webpagina's

Interessante websites of pagina's op websites

Engelse term: <geen>

Overzicht termen

Aanbesteding

In plaats van : *Procurement.*
Verwant : *Offerte.*

Authenticatie

Bevat : *Fixity Information; Grafologisch onderzoek; NAV.*
In plaats van : *NAV/OTV.*
Onderdeel van : *Authenticiteit.*
Synoniem : *Authentication; Authenticatie.*
Verwant : *Authentication certificate of trusted third party; Biometrie; Certificaat; Digitaal certificaat; Handtekening; Key fingerprint; Signeren; Special sign; Waarmerken; Wachtwoord.*

Bekendmaking

Bevat : *Advertentie; Affiche; Annonce; Notificatie; Proclamatie.*
Onderdeel van : *Redactionele vorm.*
Synoniem : *Publicatie.*
Verwant : *Plakkaat.*

Beveiliging

Bevat : *Autorisatie; Backup; Camerabewaking; Checksum; Clean desk; Cyclical Redundancy Check; Encryptie; Firewall; Informatiebeveiliging; Infraroodpatroon; Portblocker; Steganografie; Veiligheidsverfilming.*
In plaats van : *Beveiligen.*
Onderdeel van : *Beheershandeling; Gebruik.*
Verwant : *Authenticiteit; Beschikbaarheid; Betrouwbaarheid; Datenschutz; Exclusiviteit; Gegevensherstel; Informatie-apartheid; Integriteit van informatie; RFID; Verstoring.*

Brondocumenten

Onderdeel van : *Document.*
Verwant : *GBA.*

Cryptografie

Bevat : *Decryptie.*
Gebruik : *Encryptie.*

Cultuur

Bevat : *Anarchie; Conservatisme; Cultureel erfgoed; Democratie; Emancipatie; Ethiek; Gewoonte; Nationalisme; Onthaasten; Organisatiecultuur; Religie.*
Verwant : *Beschaving; Canon; Cultuurbeleid; Geschiedenis; Globalisering; Semiotiek.*

Democratie

Bevat : *Countervailing power; Digicratie; E-democratie; Medezeggenschap; Stemcomputer.*
Onderdeel van : *Cultuur.*
Verwant : *Democratisch handelen; Dualisme; E-governance; Grondrechten; Monisme; Openbaarheid; Rechtstaat; Verkiezingen.*

DIRKS methodology

Onderdeel van : *Methodologie; Standaard.*
Verwant : *NPR-ISO/TR 15489-2 (nl); Record Keeping System; Systeemontwerp.*

Encryptie

Antoniem : *Decryptie.*
Bevat : *Advanced Encryption Standard; ASCII-armored text; Cijferschrift; Conventional encryption; Data Encryption Standard; Kwantumencryptie; PET; PGP; Public Key Infrastructure; RSA; Secure Electronic Transaction; Trusted Third Party; Verscijfering; Web of trust; Wired Equivalent Privacy; XML Encryption.*
In plaats van : *Cryptografie; Versleuteling.*
Onderdeel van : *Authenticiteit; Beveiliging.*
Synoniem : *Encryption.*
Verwant : *Certificaat; Cypherpunk; Digitale envelop; Digitale handtekening; Key; Message digest; Passphrase; Steganografie; Waarmerk.*

E-overheid

Bevat : *E-gemeente; E-provincie.*
Verwant : *E-government.*

Geheim

Bevat : *Staatsgeheim; Stemgeheim.*
Onderdeel van : *Rubriceren.*

GIS

In plaats van : *Geografisch Informatiesysteem.*
Verwant : *Geografische informatie; Grootchalige basiskaart Nederland; Kaart; Tekening.*

Hacker

Bevat : *Cracker; Cypherpunk; Hacktivist.*
Onderdeel van : *Gebruiker.*
Verwant : *Backdoor; Verstoring.*

Implementeren

Verwant : *Beheersing.*

Internet

Bevat : *Deep web; Domeinnaam; Intranet; Semantisch web; Surfen; Webbrowser; Website; Zoekmachine.*
In plaats van : *World Wide Web.*
Synoniem : *Cyberspace.*
Verwant : *Beschikbaarheid; Beschikbaarstellen; Blocks Extensible Exchange Protocol; Communicatie; Extranet; Markup language; Provider.*

Licentie

Bevat : *Common Public License; General Public License; Lesser General Public Licence.*
Onderdeel van : *Akte.*
Verwant : *Abonnement; Open source software.*

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen

Verwant : *Innovatie.*

Open standaard

Onderdeel van : *Standaard.*

Verwant : *Copyleft; OSS; XBRL.*

Openbaarheid

Bevat : *Inzagerecht; Openbaarheid van bestuur; Openbare overheidsinformatie.*

Onderdeel van : *Kwaliteit.*

Verwant : *Access; Beperking openbaarheid; Beschikbaarheid; Democratie; Informatieplicht; Informatievrijheid; Rubriceren; Uitzonderingsgrond.*

Persoonsdossier

Bevat : *Clientendossier; Kinddossier; Patiëntendossier.*

Onderdeel van : *Subjectdossier.*

Selectielijst

Bevat : *Selectiedocument.*

Verwant : *Bewaarijst; BSD; Categorieënljst; Stukkenlijst; Vernietigingslijst.*

Serendipiteit

Verwant : *Complexiteit; Epistemologie; Kennis; Toeval; Wetenschap.*

Systeemontwerp

Verwant : *DIRKS methodology; Pdca-model; Systeemanalyse.*

Systeemontwikkeling

Bevat : *Componentmodel; Rapid application development; SDM.*

Verwant : *Informatieanalyse.*

Transparantie

In plaats van : *Openheid.*

Onderdeel van : *Controleerbaarheid.*

Vakgebied

Verwant : *Discipline; Domein; Vakwetenschap.*

Verantwoordelijkheid

Bevat : *Budget verantwoordelijkheid.*

Onderdeel van : *Gebruik.*

Synoniem : *Accountability.*

Verwant : *Aansprakelijkheid; Bestuurdersaansprakelijkheid; Common carrier regel; Decharge; Gedraging; Primaat; Tekenbevoegdheid; Verantwoording; Vrijwaring; Zorg.*

Volledigheid

Onderdeel van : *Betrouwbaarheid.*

Synoniem : *Completeness.*

Volledigheid

Verwant : *Bestandscontrole.*

Waarderen

Bevat : *Aard van de gegevens; Primaire waarde; Secundaire waarde; Symbolische en emotionele waarde; Vernietigen; Waardebepaling.*

Onderdeel van : *Archieffunctie.*

Verwant : *Documentbehandeling; Logisch model; Selectiecriteria.*

XML

Bevat : *Chess ML; DTD; ebXML; Geography Markup Language; ISO/IEC 13250:2000; Math ML; RDF/XML; SALT; Scalable Vector Graphics; SOAP; Topic maps; Voice XML; XBRL; XDR; Xforms; Xhtml; XML MI; XML Schema; XML Schema Definition; XML Wrapper; XML-container; XML-wrapper; XSL; XTM.*

In plaats van : *Extensible Markup Language.*

Onderdeel van : *Markup language; Metataal; SGML.*

Verwant : *CPXe; EAD; EDI; RSS; Semantisch web; UML; WAP.*

De gegevens komen uit een met behulp van MS-Access ontwikkelde Reference Manager.

Mijn waardering van de publicaties:

:~)) = zeer interessant

:~) = interessant

:~(= matig, maar juist daarom geschikt om op te nemen.

Eerdere versies zijn aan te treffen op de website van de DIVA onder het kopje 'kennisbank'

(<http://www.divakoepel.nl/kennisbank>)

De overzichten zijn ook beschikbaar op de site van DIGIDIVA via de pagina 'ontmoetingsplaats'.

(<http://digidiva.amsterdam.nl/ontmoetingsplaats/>)

Inlichtingen over deze lijst bij:

Rienk Jonker

E-mail: rsjonker@hetnet.nl

Website <http://labyrinth.opweb.nl>